

जागतिक लोकसंख्या दिवस

लोकांमध्ये कुटुंबनियोजनाबाबत जागृती करणे हे जागतिक लोकसंख्यादिवसाचे उद्दिष्ट आहे. गर्भनिरोधके जागतिक लोकसंख्या वाढीवर नियंत्रण करण्यात महत्वाचे कार्य करतात. कुटुंब नियोजन/ गर्भनिरोधकाचा वापर यामुळे असुरक्षित गर्भपात कमी होतो. नको असलेली गर्भधारणा टाळता येते. कुटुंब नियोजन/गर्भनिरोधके यामुळे माता-बाल मृत्युचे प्रमाण कमी होते. फार्मासिस्टला सर्व गर्भनिरोधक पर्यायांची माहिती असणे आवश्यक आहे.

नसबंदी

- ✓ अंडनलिका कापणे किंवा गाठ मारण्यासाठी शस्त्रक्रिया करावी लागते.
- ✓ त्यामुळे अंड व शुक्राणू यांचा मिलाप होत नाही
- ✓ 99.8% परिणामकारक (अत्यंत परिणामकारक)

गर्भनलिकेत ठेवण्याची साधने

- T आकाराची तांब्याची तार ठेवली जाते (Copper T)
- त्यामुळे मुख्यतः फलधारणा रोखली जाते.
- 5 वर्षांपर्यंत ठेवता येते.
- 99.5% परिणामकारक

कंडोम

- ❖ कंडोम हे एक पातळ लवचिक आवरण असते.
- ❖ पुनर्वापर करता येत नाही, पुरुष जननेंद्रियावर घट्ट बसते.
- ❖ या पिशवीत वीर्य जमा होते आणि शुक्राणु स्त्री जननेंद्रियात सोडले जात नाही.
- ❖ 82% ते 98% परिणामकारक

इंजेक्शनद्वारा उपाय योजना

- ✓ संप्रेरक (प्रोजेस्टीन) चे इंजेक्शन हात किंवा नितंबावर देणे, तीन महिने परिणाम राहतो.
- ✓ अंड गर्भाशयात येणे थांबते आणि गर्भाशयमुखावरील आवरण जाड होते, ज्यामुळे शुक्राणू गर्भाशयात जाऊ शकत नाही.
- ✓ 94% ते 99.8% परिणामकारक

गर्भनिरोधक गोळ्या

- एकत्रित स्वरूपात इस्ट्रोजेन व प्रोजेस्टीन ही संप्रेरके असतात.
- अंड गर्भाशयात सोडले जात नाही.
- 94% ते 99.8% परिणामकारक

गर्भधारणेबाबत जागृती

- ❖ गर्भधारणा कधी होऊ शकते याविषयी जाणून घेणे.
- ❖ महिलांनी त्यांच्या मासिक पाळीवर लक्ष ठेवावे.
- ❖ मासिक पाळीतील अनियमितपणामुळे चुक होऊ शकते.
- ❖ 76% ते 97% परिणामकारक परंतु चूक होण्याची शक्यता अधिक

काढून घेणे

- पुरुष वीर्यपतनापूर्वी स्त्री जननेंद्रियातून जननेंद्रिय काढून घेण्याची कृती करतो.
- वीर्यपतनापूर्वीच्या द्रावात काही शुक्राणू असू शकतात.
- अविश्वसनीय पध्दत

जन्मनियंत्रण हे जगासाठी वरदान ठरेल

जनहितार्थ जारी

महाराष्ट्र राज्य औषध व्यवसाय परिषदेचे औषध माहिती केंद्र